

LES ARTS VISUALS COM A EINA PER L'EDUCACIÓ MEDIAMBIENTAL A L'AULA

INTRODUCCIÓ

Emergència climàtica

“Projectes d'educació d'arts visuals”

ARTICLE: *Ecologías políticas: extractivismo, sojización y deforestación en la cultura visual del siglo XXI*

Elena Rosaura (2017)

PREGUNTES GENERADORES

- 1 Poden les arts visuals ser una bona eina per l'educació mediambiental?
- 2 De quina manera es pot abordar l'estimació del medi i la justícia climàtica des de les arts visuals?

OBJECTIUS

- Prendre consciència i generar coneixement
- Desenvolupar coneixement pedagògic
- Entendre la importància de les lluites socials i polítiques
- Valorar la possibilitat d'educar en sostenibilitat a través de pràctiques artístiques

Melissa Cooke

Pedagogies crítiques i feministes
ARTS VISUALS

METODOLOGIA

Recerca de les problemàtiques mediambientals actuals

Recerca de les lluites ecologistes i activistes

Recerca sobre l'aplicació de les arts visuals i l'artivisme en la problemàtica

Disseny d'una unitat didàctica

EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

Antropocè

- Polítiques consumistes del capitalisme
- Desigualtats socioeconòmiques i ecològiques
- Sistema jeràrquic i de domini
- Falta de consciència

Yayo Herrero (2018)

JUSTÍCIA MEDIAMBIENTAL

Vetllar pel benestar de les persones i del mediambient

Educació: escola per la transformació social

Dewey (1937)

MOBILITZACIONS SOCIALS PEL CIMA

- Liderades pel jovent
- Exigeixen accions immediates en les polítiques climàtiques

ECOFEMINISME

Denuncia: Control sobre la vida causada per l'economia capitalista

- La qual fomenta:
- divisió sexual del treball
 - divisió entre persones i naturalesa

EDUCACIÓ MEDIAMBIENTAL

Com s'ensenyà?

- ✗ Conceptes buits
- ✗ NO relació teoria - pràctica
- ✗ NO aprenentatge significatiu

El compromís per educar en sostenibilitat és dels i les mestres

Carmelo Marcén (2019)

Canviar les estratègies d'E-A

PRÀCTIQUES:

- Participatives
- Actives
- Crítiques
- Significatives
- Reflexives
- Entorn a la realitat
- Relacionant teoria i pràctica

ARTS I EDUCACIÓ MEDIAMBIENTAL

ARTS VISUALS

- Mitjà de comunicació per transmetre problemàtiques mediambientals
- Conscienciar a la població
- Mostren de forma crítica la realitat de la crisi climàtica
- Denuncien les pràctiques destructives

ARTISTES

INFANTS

EINA ÚTIL CONSCIENCIADORA I TRANSFORMADORA

Com?

Dissenyar activitats que millori la percepció i la comprensió dels infants amb la finalitat que puguin percebre, experimentar i estimar el medi ambient

DISSENY D'ACTIVITATS: UNITAT DIDÀCTICA

a partir de:

Artistes
Vídeos, animacions, documentals i/o vídeo art
Obres i pintures
Conte il·lustrat
Fotografies
Notícies
Art ambiental i Land Art
Col·lectius i organitzacions
Artivisme i activisme

Exemples d'activitats:

Conte *La rana de tres ojos*, Video art de Greenpeace i Notícies

● Producció massiva de les indústries i consum abusiu

● Artivisme

Artista: Mel Kadel

● La nostra relació amb la naturalesa

● Eco art: pintures a partir d'elements naturals

Mural col·laboratiu amb residus del nostre entorn

Notícies, reportatges, conte i dissenys gràfics

● Moviments pel clima

● Disseny gràfic de cartells

Aspectes fonamentals:

- Preguntes guia
- Diàlegs i debats
- Escoltar les veus i experiències
- Reflexió sobre la pràctica

CONCLUSIONS

- Les arts visuals poden ser molt útils com a eina transformadora i de presa de consciència, depenent de la proposta pedagògica que es porti a terme.
- S'elabora una proposta educativa dirigida a desenvolupar la comprensió dels infants sobre les temàtiques ecològiques i mediambientals; i realitzar activitats que millorin la percepció i l'estima de la naturalesa.
- Es proposa:
 - Partir de representacions artístiques i artivistes que tractin d'aquestes temàtiques i problematitzin la crisi mediambiental.
 - Treballar continguts de temàtica ecològica (energia, biodiversitat, canvi climàtic, desigualtats, consum responsable, etc.), així com continguts relatius als moviments de lluita per la justícia mediambiental.
- Les activitats han de facilitar que els infants facin les seves creacions i puguin generar coneixement.

Dewey (1937) citat per Eales, E. L. N. I. R. (2005). Social En J Ohn D Ewey, 25-33.
Yayo Herrero (2018) La veritat material del capitalisme mundialitzat és pur feixisme. Recuperat de: <https://directa.cat/yayo-herrero-la-veritat-material-del-capitalisme-mundialitzat-es-pur-feixisme/>
Mel Kadel. Extret de: <http://melkadel.com/portfolio/folio/one-2/>
Rosaura, E. (2018). visual del siglo XXI Ecologías políticas: extractivismo, sojización y deforestación en la cultura visual del siglo XXI Political ecologies: Extractivism, soyization and deforestation in 21st century's visual culture Dra. Elena Andy Goldsworthy. Extret de: <http://www.artnet.com/artists/andy-goldsworthy/rowan-leaves-laid-around-a-hole-yorkshire-eHcaMqPgsQFLwgG1yrzhSQ2>